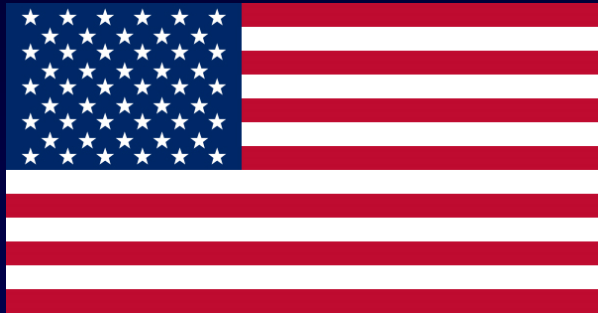

Pacjent z nieprawidłowymi wynikami testów wątrobowych

Jakie jest aktualnie najczęstsze
schorzenie wątroby?

Niealkoholowa stłuszczeniowa choroba wątroby

NAFLD

~80

million Americans

NASH

~16

million Americans

Cirrhosis

~1-3

million Americans

A w Polsce?

OTYŁOŚĆ WŚRÓD DZIECI W POLSCE – dalsze prognozy

W Polsce każdego roku
będzie przybywać
400.000 dzieci z nadwagą,
a w tym **80.000** z otyłością

A. Karney, Instytut Matki i Dziecka

Pacjent

- Student l. 22
- Skierowany z powodu stwierdzonych w rutynowym badaniu „podwyższonych testów wątrobowych”
- BMI – 22
- Wywiad:
  - niewielkie przemęczenie, apetyt dobry, masa ciała stabilna
  - bez zaburzeń rytmu wypróżnień
  - alkohol-weekendowo 3-4 butelki piwa
  - neguje stosowanie śr. odurzających
- Badanie przedmiotowe:
  - Bez istotnych odchyleń
  - W badaniu jamy brzusznej bez organomegalii

Pacjent

- **Podsumowanie:**
- Młody mężczyzna bez istotnych objawów klinicznych

Badania laboratoryjne

- **Morfologia**
- Hb 13.6 (n= 12-16)
- MCV – 89 (n= 78-89)
- Leukocyty – 7.7 (n= 4.0 – 10.0)
- PLT – 289 (n= 150-450)
- **Test wątrobowe:**
- **AST – 182 U/L (n=3-35); ALT - 275 U/L (n=3-35)**
- ALP – 111 U/L (n=30-120); GGTP – 28 U/L (n=3-35)
- Bilirubina - 0.9mg% (n=0.8 – 1.2)
- **Krzepnięcie**
- INR 1.0 (n=0.8 – 1.2)

Testy wątrobowe

Testy integralności hepatocytu

1. AST (5-35 U/l)

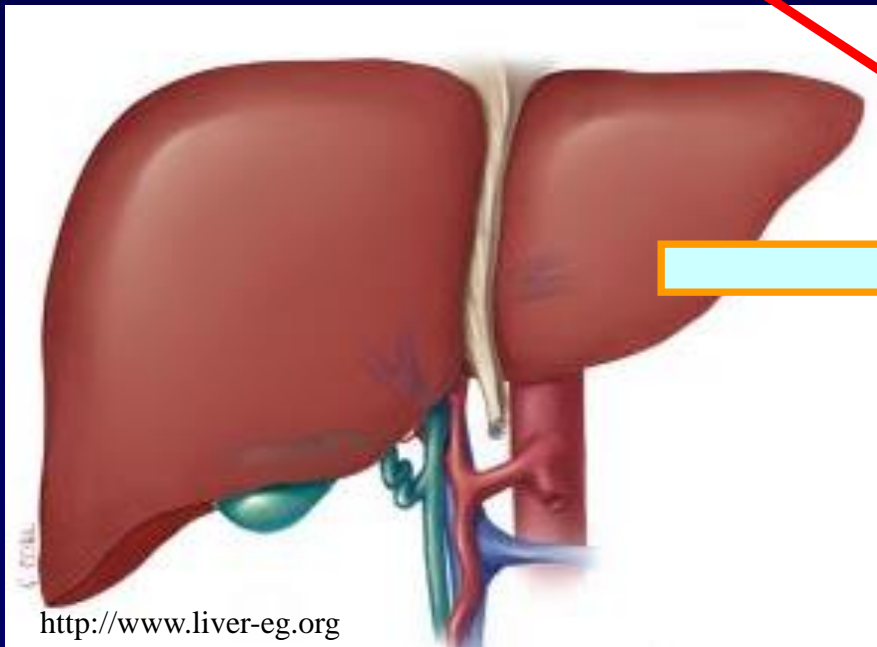
2. ALT (5-35 U/l)

Aktywność wzrasta przy uszkodzeniu hepatocytów (zapalenie, niedokrwienie)

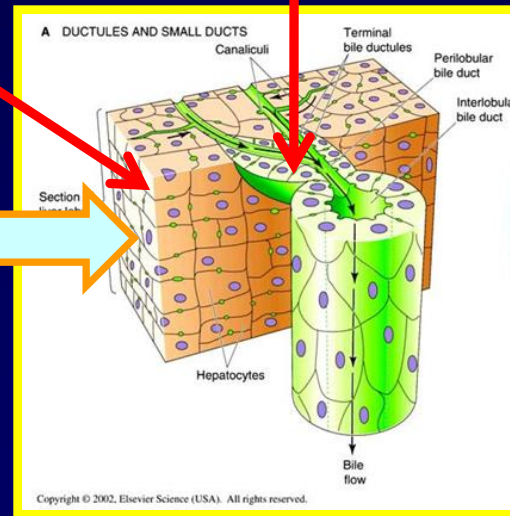
Testy cholestazy

1. ALP (↑ też w ciąży i pochodz. kostnego)

2. GGTP (↑ indukcja: leki, Alc.)

<http://www.liver-eg.org>

Zaburzenie funkcji wydzielniczej

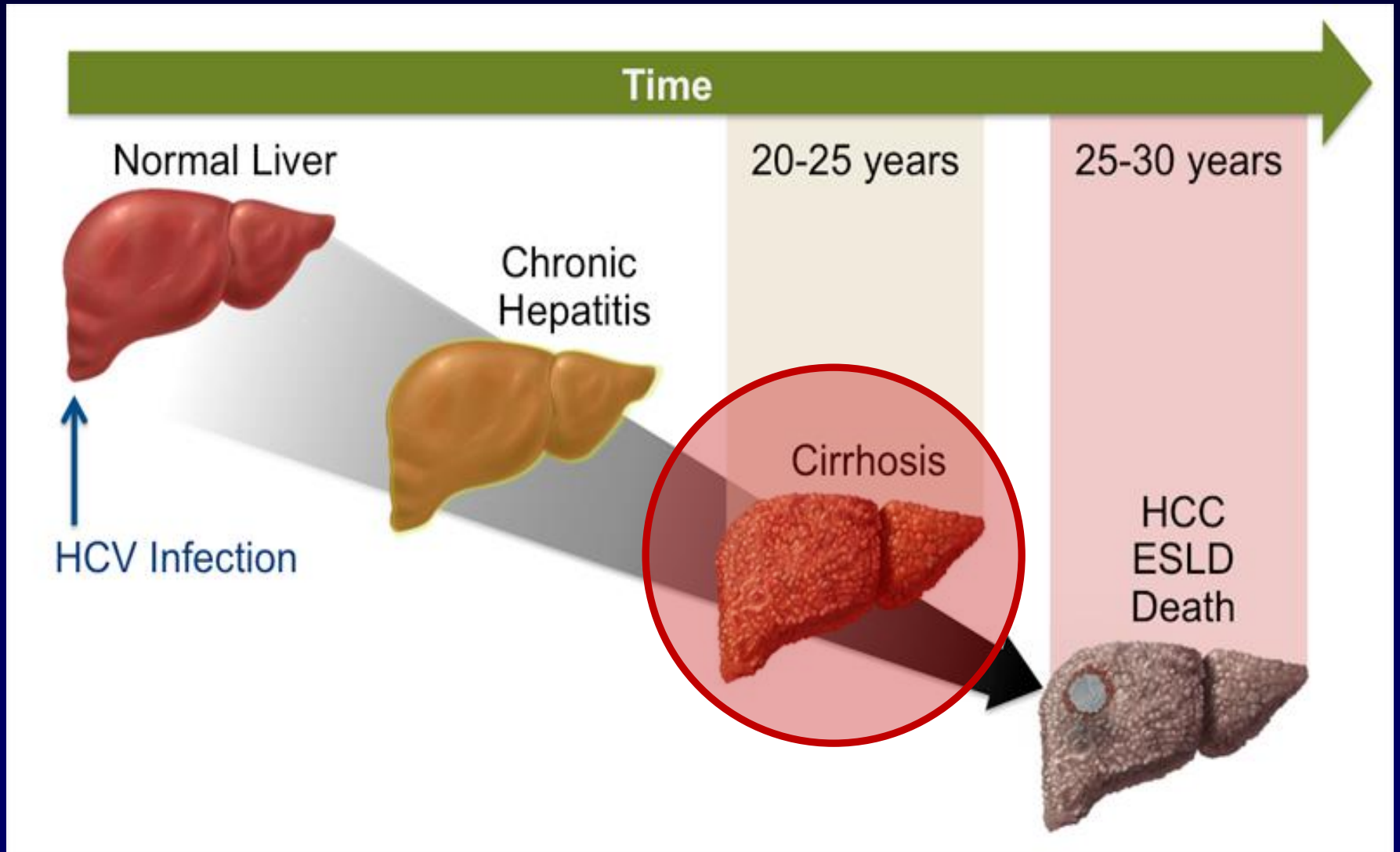
1. Bilirubina związana

Fibrosis 0-I
ALT>AST

Fibrosis IV
AST>ALT

Diagnostyka różnicowa

- **Co uwzględnimy?**

Diagnostyka różnicowa

- **Choroby wirusowe wątroby (jakie?)**
- **Toksyczne/polekowe uszkodzenie wątroby**
- **Choroby autoimmunologiczne wątroby**
  - **Autoimmunologiczne zapalenie wątroby (AIH)**
- **NAFLD (niealkoholowa stłuszczeniowa choroba wątroby)**
- **Hemochromatoza (dlaczego mało prawdopodobna?)**
- **Ch. Wilsona**

Badania laboratoryjne

- **Jakie jeszcze dodatkowe badania krwi należy wykonać?**

Badania laboratoryjne

- Skrining wirusowy
  - HBs antygen
  - antyHCV
- Proteinogram (szczególnie frakcja gamma)
- Immunoglobuliny (IgG!)
- Albumina
- Cholesterol , TG

-
- Gospodarka Fe (Fe, ferrytyna, TIBC)
  - Ceruloplazmina (ch. Wilsona)
  - Panel autoprzeciwciał (ANA, SMA, LKM)

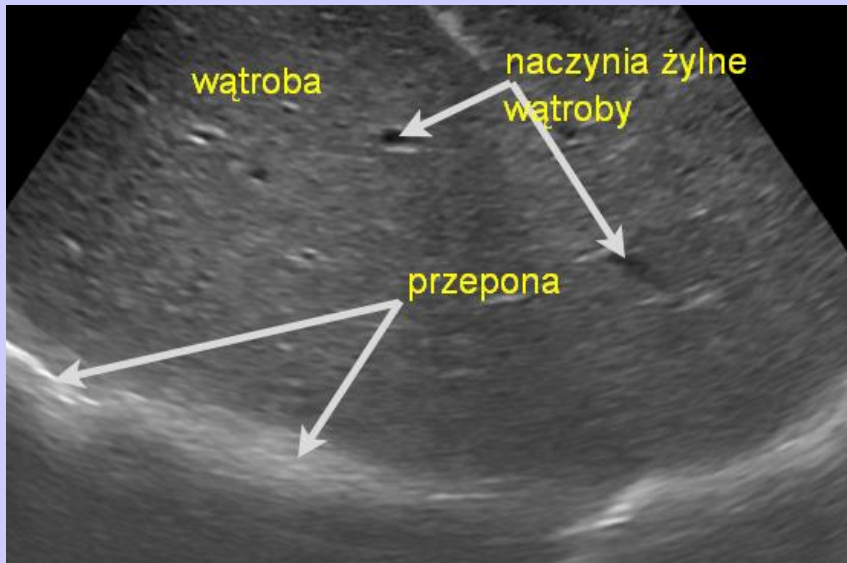
Badania laboratoryjne

- Skrining wirusowy
    - HBs antygen (**ujemny**)
    - **antyHCV (dodatni)**
  - Proteinogram (szczególnie frakcja gamma) – **w normie**
  - **Immunoglobuliny (IgG) nieznaczny wzrost IgG**
  - Albumina – **42mg% (n=38-44)**
  - Cholesterol , TG - **w normie**
-
- Gospodarka Fe (Fe, ferrytyna, TIBC) - **w normie**
  - Ceruloplazmina (ch. Wilsona) – **w normie**
  - Panel autooprzeciwciał (ANA, SMA, LKM) - **w normie**

Badania obrazowe

- **USG j. brzusznej - co oceniamy?**

+ śledziona, węzły chłonne, inne struktury

Pacjent

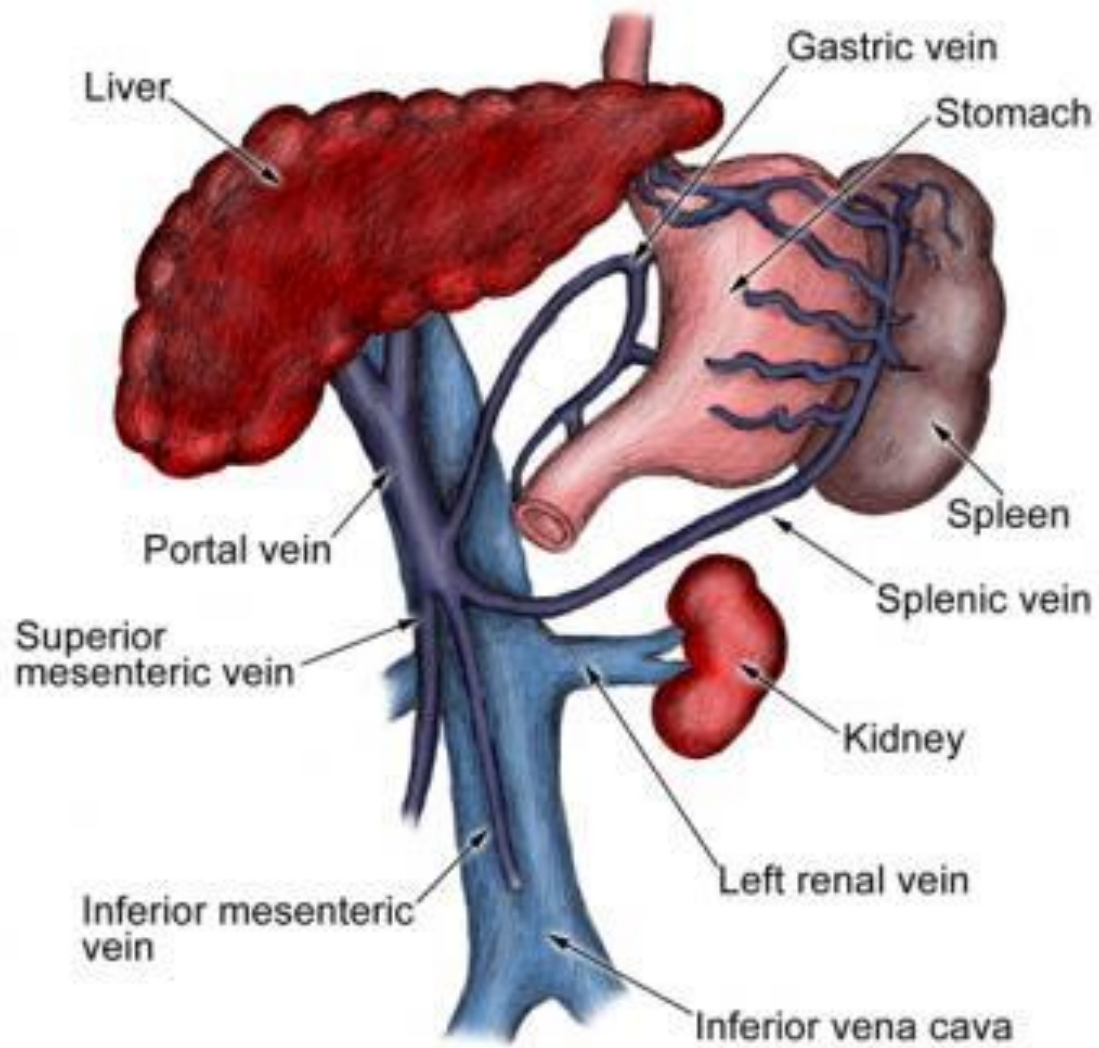
- **Podsumowanie:**
- Młody mężczyzna bez istotnych objawów klinicznych
- W badaniach laboratoryjnych -
  - podwyższona aktywność transaminaz - cechy zapalenia wątroby
  - Dodatnie antyHCV, poza tym wyniki prawidłowe
- W badaniach obrazowych
  - Prawidłowe USG j. brzusznej

Pacjent

- **Czy możemy podejrzewać marskość wątroby?**

Pacjent

- **Co przemawia przeciw marskości wątroby?**
  - ALT wyższy niż AST
  - Prawidłowe PLT
  - **INR w normie**
  - **Albumina w normie**
  - Prawidłowy obraz USG (czego byśmy spodziewali się w marskości?)
- } Mogą też być prawidłowe w marskości**

Pacjent

- **Czy pacjent ma WZW C?**

Pacjent

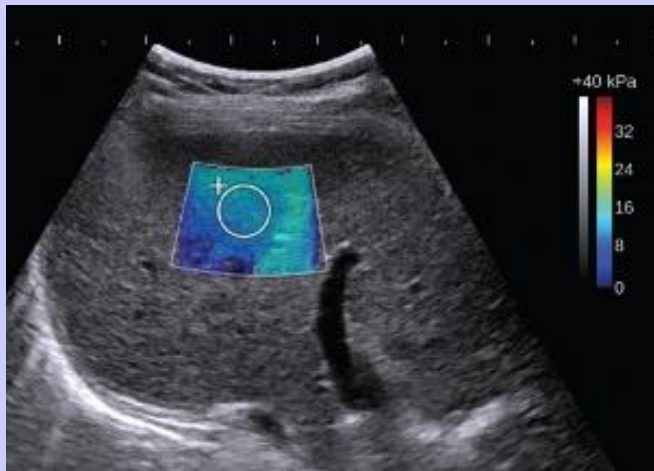

- Dalsza diagnostyka:
  - HCV RNA

Pacjent

- Dalsza diagnostyka:
  - HCV RNA - **2 miliony kopii/ml surowicy**
- Genotyp wirusa – w PL najczęstszy I b (82%) i III (11%)
- Fibroskan (nieinwazyjna ocena zwłóknienia wątroby)

Leczenie

- jaka jest szansa wyleczenia tego pacjenta?
  - **0 - 10%**
  - **11 - 50%**
  - **51 - 95%**
  - **Powyżej 96%**

Leczenie

- Nowe leki DAA (direct acting antivirals)

Grupy leków	Klasy	Leki	dawka dobowa
Leki o bezpośrednim działaniu przeciwwirusowym (DAA - Direct Acting Antivirals)	Inhibitory NS3 (proteazy)	<i>Asunaprewir (ASV)</i>	100 mg/dz. w 2 dawkach
		<i>Boceprewir (BOC)</i>	2400 mg/dz. w 3 dawkach
		<i>Parytaprewir (PTV)</i>	150 mg/dz. w 1 dawce*
		<i>Symeprewir (SMV)</i>	150 mg/dz. w 1 dawce
		<i>Telaprewir (TVR)</i>	2250 mg/dz. w 2 dawkach
	Inhibitory NS5B (polimerazy)	<i>Dazabuwir (DSV)</i>	500 mg/dz. w 2 dawkach
<i>Sofosbuwir (SOF)</i>		400 mg/dz. w 1 dawce**	
Inhibitory NS5A		<i>Daklataswir (DCV)</i>	60 mg/dz. w 1 dawce
		<i>Ledipaswir (LDV)</i>	90 mg/dz. w 1 dawce**
		<i>Ombitaswir (OBV)</i>	25 mg/dz. w 1 dawce*

* PTV i OBV występuje w jednej tabletkie wraz z rytonawirem (PTV/OBV/r)

** SOF występuje w jednej tabletkie z LDV (SOF/LDV)

Pacjentka 2

Pacjentka

- Nauczycielka l. 56
- Wywiad:
  - Świąd skóry (od ok.10 lat, nasilenie w okresie ostatnich kilku m-cy)
  - Suchość w jamie ustnej
  - Postępujące osłabienie , narastanie obwodu brzucha
  - Neguje nadużywanie alkoholu
- Inne choroby:
  - niedoczynność tarczycy, hypercholesterolemia
- Przyjmowane leki:
  - Eltroxin 50ug/dz, Tulip 20mg/dz
- Badanie przedmiotowe:
  - Zażółcenie białkówek i powłok skórnych, żółtaki, przeczyny
  - Stłumienie opukowe po obu bokach (wodobrzusze?)
  - Splenomegalia
- BMI – 28

Pacjentka

Pacjentka

- **Podsumowanie:**
- Kobieta w średnim wieku skarżąca się na świąd skóry i przewlekłe zmęczenie
- Klinicznie żółtaki, żółtaczka, przeczasy, wodobrzusze?, splenomegalia

Badania laboratoryjne

- **Morfologia**

- Hb 12.6 (n= 12-16)
- MCV – 84 (n= 78-89)
- Leukocyty – 6.0 (n= 4.0 – 10.0)
- **PLT – 78 (n= 150-450)**

- **Test wątrobowe:**

- **AST – 98 U/L (n=3-30); ALT - 76 U/L (n=3-30)**
- **ALP – 690 U/L (n=30-120); GGTP – 487 U/L (n=3-30)**
- **Bilirubina - 7.0mg% (n=0.8 – 1.2), Albumina 2.8 (n=3.5-4.5)**

- **Krzepnięcie**

- **INR 1.0 (n=0.8 – 1.2)**

Diagnostyka różnicowa

- **Choroby autoimmunologiczne wątroby**
  - Autoimmunologiczne zapalenie wątroby (AIH)
  - Pierwotne żółciowe zapalenie wątroby (PBC)
  - Pierwotne stwardniające zapalenie wątroby (PSC)
- **Toksyczne/polekowe uszkodzenie wątroby**
- **Choroby wirusowe wątroby (jakie?)**
- **NAFLD (niealkoholowa stłuszczeniowa choroba wątroby)**
- **Hemochromatoza (dlaczego mało prawdopodobna?)**
- **Ch. Wilsona (dlaczego mało prawdopodobna?)**

Badania laboratoryjne

- **Jakie jeszcze dodatkowe badania należy wykonać?**

Badania laboratoryjne

- Proteinogram (szczególnie frakcja γ) **wzrost γ**
- Immunoglobuliny **wzrost IgG, IgM**
- Autoprzeciwciała (ANA, AMA, SMA) **AMA (++++)**
- Albumina **3.2mg%**
- Cholesterol - **223mg%**; TG - **146mg%**
- Hormony tarczycy **wzrost TSH, obniżenie FT3, FT4**
- Skrining wirusowy: HBs antygen, antyHCV (**ujemny**)

Rozpoznanie

- **Pierwotne zapalenie dróg żółciowych** (ang. primary biliary cholangitis – PBC)
- wcześniej nazywane pierwotną marskością żółciową wątroby

Badania obrazowe

- **USG j. brzusznej**

Pacjentka

- **Podsumowanie:**
- Kobieta w średnim wieku skarżąca się na świąd skóry i przewlekłe zmęczenie
- Klinicznie żółtaki, żółtaczka, przeczosity, wodobrzusze?, splenomegalia
- Biochemicznie cholestaza
- W badaniach obrazowych wodobrzusze, zmieniona strukturalnie wątroba

Pacjentka

- Czy ta pacjentka ma marskość wątroby?

Badania laboratoryjne

- **Morfologia**

- Hb 12.6 (n= 12-16)
- MCV – 84 (n= 78-89)
- Leukocyty – 6.0 (n= 4.0 – 10.0)
- **PLT – 78 (n= 150-450)**

- **Test wątrobowe:**

- **AST – 98 U/L (n=3-30); ALT - 76 U/L (n=3-30)**
- **ALP – 690 U/L (n=30-120); GGTP – 487 U/L (n=3-30)**
- **Bilirubina - 7.0mg% (n=0.8 – 1.2), Albumina 2.8 (n=3.5-4.5)**

- **Krzepnięcie**

- **INR 1.0 (n=0.8 – 1.2)**

Pacjentka

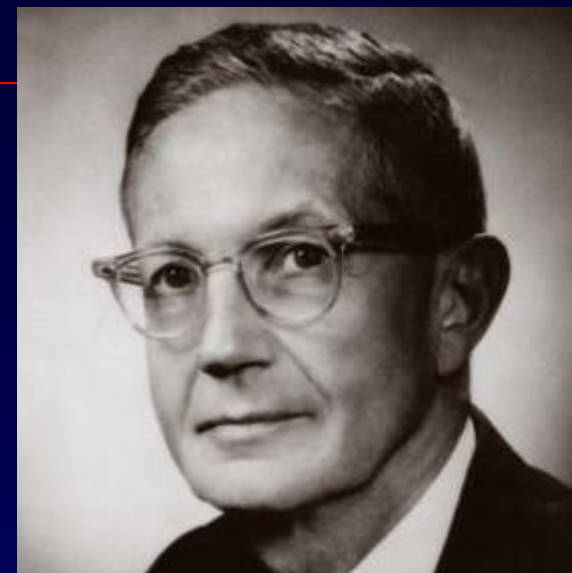

- **Co przemawia za marskością wątroby?**
- AST wyższy niż ALT
- obniżone PLT
- Wydłużony INR
- Obniżone albuminy
- obraz USG

Marskość wątroby; skala Child-Pugh

Punkty	1	2	3
Bilirubina	<2	2-3.5	>3.6
Albumina	>35	34-28	<27
PT	4s	5-6	>7s
Ascites	brak	umiark	nasilony
Encefalopatia	0	1-2	3-4

A - 5-6 pkt

B - 7-9 pkt

C - >10 pkt

A

B

C

**Krwotok z żyłaków
HCC
Zakrzepica ż. wrotnej**

Pacjentka

- **Dalsze postępowanie**

Pacjentka

- **Modyfikacja leczenia niedoczynności tarczycy**
- **Skierowanie do endoskopii g.o.p.p. (ocena pod kątem żylaków przełyku i żołądka)**

Pacjentka

- **Wskazania do transplantacji wątroby:**
  - **Żółtaczka (u pacjentek z PBC bil>5.0mg% jest wskazaniem do skierowania do ośrodka transplantacji wątroby)**
  - **Cechy niewydolności wątroby**